

Svatá holčička

Areál někdejšího Malostranského hřbitova v Praze je od počátku 90. let pro veřejnost uzavřen. Poslední pohřeb se tu konal v roce 1884 a hřbitov je nyní veden jako zrušený. Zánik mu naštěstí nehrozí, a to nejen coby poslednímu místu odpočinku řady významných osobností, ale také pro zachování řady umělecky významných náhrobků. Jejich ponechání napospas přírodě nemusí být na škodu. Obecně se má za to, že např. fasády domů břečťan nepoškozuje, ale že je naopak chrání před zvětváním.

Známý je náhrobek Svaté holčičky (Josef Max, 1851), kde je na kamenném podstavci ležící postavička děvčátka. K náhrobku děti začaly spontánně nosit kytičky a svá přáníčka. Příběh Svaté holčičky bývá vyprávěn v různých obměnách. Podle pověsti žilo v jedné rodině na Újezdě milé a hodné děvčátko, které jednoho dne vypadlo nešťastnou náhodou z okna. Podle jiné pověsti se jednalo o dcerku malíře Kristiána Rubena, která zemřela v nejranějším dětském věku na tuberkulózu. Kolem náhrobku vznikla legenda, kterou zpracoval František Kožík v knize Svatá holčička, 1943.

(Výňatek z textu: Pražská informační služba)

Maxova plastika byla údajně opatřena prostým nápisem **Anna Degenová 1851**. Jediný v pražské městské knihovně dostupný exemplář Kožíkovy knihy jsem objevila v bohnické pobočce. Autor určil knížku dětem a legendu mistrně doplnil podivuhodným životem malé Aničky, která byla "svatá" už svým narozením, když jí byla nedopatřením dána dušička andělíčka strážníčka.

František Kožík postavičku dítěte připsal chudým manželům Rubínovým. Holčička ráda rozdávala svoje hračky ještě chudším dětem a velice si ji oblíbil jeden staříčkový hrabě. Krátce před smrtí pro ni zajistil odkaz, který však už rodině nestačil předat. Záhy na tonemocí oslabená Anička, vyhlížejíc z okna, padá za svou panenkou. Syn hraběte pak navštívil Rubínovy s návrhem, že odkaz bude použit pro nevšední náhrobek. A že dětská knížka nemá být smutná, tak paní Rubínová v závěru čeká další dětátko.

Pan Kožík mi tak po svém odpověděl i na otázku, kde by vzala dnes patrně už neznámá rodina (Degenů) peníze na takový unikátní náhrobek. Možná se někdy najde dost "umíněný" badatel, který se pokusí třeba v matrice, nebo v nějaké kronice zjistit přece jen něco navíc.

(text a foto bt)